

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *075 «Маркетинг»*

Освітньо-професійна програма *Маркетинг та digital комунікації*

Маркетинг

Digital маркетинг

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *075 Маркетинг*

«22» серпня 2023 р. протокол №5.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 23 - 01

1. Загальна інформація

Кафедра: [Маркетингу, підприємництва і торгівлі](#)
Викладач: Савченко Тетяна Вікторівна, доцент кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі, кандидат економічних наук, доцент

Контакти:
Savchenko1802@ukr.net,
0660153141

[Профайл](#)

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 6 семестрі

Кількість: кредитів - 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 120

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Кон'юнктурні дослідження ринку» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь, навичок та інструментів, що дозволяють приймати виважені і ефективні рішення щодо розвитку товарів та/або послуг на певному товарному ринку ґрунтуючись на результатах кон'юнктурних досліджень ринку.

Освітній компонент «Кон'юнктурні дослідження ринку» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент Теорія ймовірності і математична статистика, Маркетингові дослідження.

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Кон'юнктурні дослідження ринку» є інформацію про комплексний характер кон'юнктури товарних ринків як складового елемента загальної економічної кон'юнктури, забезпечити оволодіння студентами методикою дослідження кон'юнктури товарних ринків, навичками з оцінки стану ринку, виявлення комплексу показників та ступеня збалансованості основних його елементів, визначення перспектив подальшого розвитку.

Основні завдання вивчення дисципліни «Кон'юнктурні дослідження ринку» зводяться до вивчення: змісту кон'юнктурних досліджень ринку, інструментарію кон'юнктурних досліджень ринку, аналізу інформаційних джерел для кон'юнктурних досліджень ринку; особливості дослідження кон'юнктури за видами ринків.

В результаті вивчення курсу «Кон'юнктурні дослідження ринку» студенти повинні

знати:

- зміст та види економічної кон'юнктури;
- фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури;
- особливості дослідження кон'юнктури за видами ринків;
- методичні основи аналізу кон'юнктури ринків;

вміти:

- досліджувати взаємозв'язок процесів і явищ в економіці та їх вплив на кон'юнктуру конкретних ринків товарів і послуг;
- інтерпретувати зміни кон'юнктури на різних ринках з урахуванням принципів системності, виявляти причинно-наслідкові зв'язки у розвитку кон'юнктури ринків;

- використовувати кон'юнктурні показники та індикатори для аналізу та оцінки стану ринкової ситуації;
- готувати прогнози кон'юнктури щодо основних тенденцій елементів ринку, скласти кон'юнктурні огляди.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «**Кон'юнктурні дослідження ринку**» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 075 Маркетинг та освітньо-професійних програмах «Маркетинг та digital комунікації», «Маркетинг», «Digital маркетинг» підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

- ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
 ЗК9 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК5 Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу
 СК6 Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності
 СК7 Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку			
1	Поняття та сутність економічної кон'юнктури. Види економічної кон'юнктури, їх характерні риси та особливості. Українська наукова школа економічної кон'юнктури	2	1
2	Поняття кон'юнктуруотворювального фактора. Класифікація кон'юнктуруотворювальних факторів. Особливості циклічних кон'юнктуруотворювальних факторів.	2	1
3	Послідовність дослідження кон'юнктури ринку. Характеристика кон'юнктурних показників	2	1
4	Зміст і принципи системного підходу у дослідженні загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків. Етапи дослідження загальногосподарської кон'юнктури та	4	1

	кон'юнктури товарних ринків.		
Змістовний модуль 2. Методичне забезпечення дослідження кон'юнктури ринку			
5	Види і форми інформації, що використовуються при дослідженні загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків. Основні джерела інформації про явища та процеси, що формують і розвивають загальногосподарську кон'юнктуру і кон'юнктуру товарних ринків.	2	1
6	Алгоритм та рівні аналізу ринкової кон'юнктури. Система показників для аналізу ринкової кон'юнктури. Методи та форми аналізу ринкової кон'юнктури	2	1
7	Аналіз динаміки, стійкості та коливання ринку: основні поняття та завдання. Оцінки та аналіз циклічності й сезонності ринку. Аналіз факторів, що обумовлюють стан і розвиток ринку.	2	1
8	Умови забезпечення розвитку регіонального продовольчого ринку Методичні підходи до управління розвитком регіонального продовольчого ринку продукції	4	2
Разом за ОК:		20	10

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Дослідження пропозиції певного виду продукції на регіональних ринках України	4	2
2	Дослідження споживання певного виду продукції на регіональних ринках України	4	2
3	Дослідження реалізації певного виду продукції на регіональних ринках України	2	1
4	Дослідження експорту – імпорту певного виду продукції на регіональних ринках України	2	1
5	Визначення характеру кореляційних зв'язків між соціально-економічними показниками та споживанням продукції	4	2
6	Оцінка рівня розвитку регіональних ринків продукції	4	2
Всього за ОК:		20	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема:</i> Зміст та види економічної кон'юнктури Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Еволюція поняття «ринок», його функції та види 2. Сутнісно-змістовна основа дослідження ринку Розв'яжіть тести.	10	12
2	<i>Тема:</i> Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Постійнодіючі нециклічні кон'юнктурутворювальні фактори. 2. Кон'юнктурутворювальні фактори тимчасового порядку Розв'яжіть тести.	10	12
3	<i>Тема:</i> Зміст кон'юнктурних досліджень ринків	10	12

	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1 Прогнозування кон'юнктури ринку. 2. Потенціал ринку Розв'яжіть тести		
4	<i>Тема:</i> Основи методики дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1.Сутність системного підходу у дослідженні загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків 2. Методологічні засади здійснення дослідження загальногосподарської кон'юнктури Розв'яжіть тести	10	12
5	<i>Тема:</i> Інформаційне забезпечення дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Міжнародні джерела статистичної, загальноекономічної та галузевої інформації. 2. Національні джерела статистичної, загальноекономічної та галузевої інформації Розв'яжіть тести.	10	12
6	<i>Тема:</i> Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Модель дослідження загальноекономічної кон'юнктури 2. Система показників кон'юнктури конкретного товарного ринку Розв'яжіть тести.	10	12
7	<i>Тема:</i> Дослідження динаміки та стійкості розвитку ринку Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Види динамічних індексів. 2. Статистичні методи. Розв'яжіть тести	10	12
8	<i>Тема:</i> Управління розвитком регіональних продовольчих ринків Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Особливості функціонування продовольчих ринків у контексті структурного розподілу 2. Переваги та недоліки реалізації продукції для місцевих виробників на регіональних продовольчих ринках Розв'яжіть тести	10	12
Всього за ОК:		80	100

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей,повідомлень.

Підсумковий контроль – *диференційований залік.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади дослідження кон'юнктури ринку		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	30	30
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 1	50	50
Змістовний модуль 2. Методичне забезпечення дослідження кон'юнктури ринку		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	30	30
Самостійна робота*	10	10
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 2	50,0	50,0
Всього	100,0	100,0

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

9,0-10,0	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8,0 -8,9	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
5,0 – 6,9	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,9	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

9,0-10,0	90 - 100 %	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89%	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73%	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 %	достатньо
0 – 4,9	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями

9,0-10,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
8,0 -8,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
7,0 – 7,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
5,0 – 6,9	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 4,9	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв'язання тестів.

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Конспект лекцій з дисципліни "Кон'юнктурні дослідження ринку" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 075 "Маркетинг", галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування" спец. 281 "Публічне управління та адміністрування" ступінь бакалавр / Т. В. Савченко, О. В. Ніколюк ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНТУ, 2023. — 108 с.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Кон'юнктурні дослідження ринку" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 075 "Маркетинг", галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування" спец. 281 "Публічне управління та адміністрування" ступінь бакалавр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНТУ, 2023. — 25 с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни "Кон'юнктурні дослідження ринку" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 075 "Маркетинг", галузь знань 28 "Публічне управління та адміністрування" спец. 281 "Публічне управління та адміністрування" ступінь бакалавр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. — Одеса : ОНТУ, 2023. — 23 с.

4. Конспект лекцій з курсу "Методи дослідження ринку цінних паперів" [Електронний ресурс] : для аспірантів, які навчаються за навч. планом напряму підгот. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ден. та заоч. форм навчання / В. В. Немченко, Г. В. Немченко ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. — Одеса : ОНАХТ, 2019. — 83 с. — Електрон. текст. дані. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1300669>

5. Формування системи продовольчої безпеки: теоретико-методологічні основи і регіональний характер [Текст] : монографія / Н. Р. Кордзая. — Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. — 250 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 214-236. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1636211>

6. Маркетингові дослідження у проєктах [Електронний ресурс]: навч. посіб. / О. Б. Данченко, Т. В. Дзюба; Ун-т економіки та права "КРОК". — Київ, 2021. — 224 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2062669>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
4. Ніколюк О.В., Савченко Т.В., Бордун Т.В. Система управління розвитком ринку продукції птахівництва. Економіка харчової промисловості. 14 (3). 2022. С.19 – 24 <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2357>
5. Савченко Т.В., Родіна О.В. Еволюція поняття «ринок» у контексті розширення його функцій. Підприємництво та інновації, 2022. Вип. 24 С. 103 – 107 <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/528>
6. Савченко Т.В., Родіна О.В. Умови ефективного функціонування регіональних продовольчих ринків. Таврійський науковий вісник №13 2022. С.163 – 170 <http://repository.vsau.org/getfile.php/32096.pdf>
7. Савченко Т.В. Особливості та напрямки досліджень регіональних ринків продукції птахівництва. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління №5. 2022. https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue_5_2022
8. Савченко Т.В. Стан і перспективи розвитку регіональних ринків продукції птахівництва в умовах євроінтеграції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство, №44. С. 77 – 83 <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=27990.pdf>
9. Савченко Т.В. Кон'юнктурні дослідження регіонального ринку продукції птахівництва. Вісник Херсонського національного технічного університету» № 3/2022 https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/86/80
10. Савченко Т.В., Ніколюк О.В. Міжнародний досвід державного регулювання регіональних ринків птахівництва. Економіка харчової промисловості. Том 14. № 4. 2022. <https://journals.ontu.edu.ua/index.php/fie/article/view/2429>
11. Савченко Т.В., Саванчук Т.М. Стан і тенденції виробництва продукції птахівництва у регіонах України. Економіка та суспільство №46 2022 <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2049/1979>
12. Савченко Т.В., Халатур С.М. Роль виробничих витрат у формуванні регіональних ринків продукції птахівництва. Економіка і регіон №4 (87). 2022. с. 104 – 109 <http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2788/2187>
13. Савченко Т.В. Фактори впливу на формування пропозиції продукції птахівництва у регіонах Економіка та суспільство №47. 2023 <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2149/2078>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Тетяна САВЧЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі

Протокол від «28» червня 2023 р. № 13

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Володимир ЛАГОДІЄНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Маркетинг
доцент кафедри МПІТ

/ПІДПИСАНО/

Олена ГОЛУБЬОНКОВА

Гарант ОП Маркетинг та digital комунікації
доцент кафедри МПІТ

/ПІДПИСАНО/

Рафаела ЗНАЧЕК

Гарант ОП Digital маркетинг
професор кафедри МПІТ

/ПІДПИСАНО/

Натела КОРДЗАЯ